

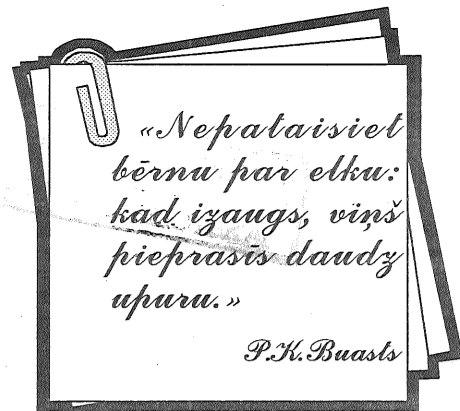
NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 66 (7071)

● Otrdiena, 2000. gada 13. jūnijs

● Cena Ls 0,12

Vārds ir bite gan ar medu, gan dzeloni

Līvija Rancāne

8. jūnijā notika Latgales kultūras biedrības un Latgales izdevēju asociācijas rīkotā Latgales masu mediju diena. Saskaņā ar Baznīcas jubilejas gada kalendāru laikrakstu, radio, televīzijas un citu masu informācijas līdzekļu, kā arī sociālo darbinieku diena bija noteikta 4. jūnijā. Taču sakarā ar to, ka šajā datumā vairākos Latgales rajonu centros notika cita rakstura sarīkojumi, masu mediju diena tika pārcelta.

Vispirms notika svinīgs aizlūgums Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē, kurā piedalījās laikraksta «Novadnieks» redakcijas žurnālisti kopā ar pārējiem Latgales masu informācijas līdzekļu darbiniekiem. Svēto misi katedrālē celebrēja Rēzeknes — Aglonas diecēzes Viņa Ekselence bīskaps Jānis Bulis un priesteri no apkārtnējo dekanātu baznīcām. Preiļu rajonu pārstāvēja Aglonas dekanāta dekāns Jānis Stepiņš. Savā sprediķī Jānis Bulis vispirms pateicās žurnālistiem par nozīmīgo ieguldījumu Latvijas neatkarības atjaunošanā, atgādināja par viņiem doto lielo lomu, valstī veicot ceturtnās varas funkcijas. Vārds ir kā bite, tas var nest gan medu, gan dzeloni, teica bīskaps. Viņš žurnālistiem lika pie sirds pārdomāt katru vārdu, pirms tas nonāk uz papīra, izskan ēterā, jo nepamatotam, ļaunam, kāda cita spēka ambīciju dēļ viegli pamestam vārdam var būt graujošas sekas.

Pārstāvji no rajonu redakcijām piedalījās kopīgajā bīskapa Jāņa Buļa vadītajā lūgšanā, izlūdzoties veselību un Dieva svētību Romas pāvestam, bīskapiem, priesteriem, visiem ticīgajiem, masu informācijas līdzekļiem un žurnālistiem.

Svētās Mises noslēgumā bīskaps Jānis Bulis deva savu svētību masu mediju darbiniekiem, bet noslēgumā laipni aicināja uz kopīgu fotografēšanos altāra priekšā.

Pēc tam žurnālisti devās uz Rēzeknes piena konservu kombināta kultūras namu, kur bija iespēja paklausīties mūziku, padejot, pacienāties un gluži vienkārši, atliekot pie malas mūžīgo steigu un nevaļu, aprunāties ar kolēģiem no citām redakcijām.

● Aizlūdzot par žurnālistiem, svēto Misi celebrē Viņa Ekselence Jānis Bulis.

● Kopīgajā lūgšanā pēc kārtas piedalījās pa vienam no Latgales rajonu žurnālistiem. Pie mikrofona laikraksta «Novadnieks» korespondente Līvija Rancāne.

● Latgales masu informācijas līdzekļu žurnālisti un citi svinīgā aizlūguma pārstāvji kopā ar Rēzeknes — Aglonas diecēzes Viņa Ekselenci bīskapu Jāni Buli un priesteriem. Foto: M. Rukosujevs

Aglonas bazilikas kora skolai būs savs atbalsta fonds

Lidija Kirillova

9. jūnijā Aglonas bazilikas Baltajā zālē tika pieņemts lēmums par sabiedriskas organizācijas bazilikas kora skolas atbalsta fonda «Atbalss» dibināšanu. Fonda mērķis ir veicināt bērnu un jaunatnes kultūru attīstību un izglītību. Fonda dibināšanas sanāksmē tika ievēlēta valde piecu cilvēku sastāvā. Turpmāk fonda direktore būs Preiļu rajona valsts kultūras

pieminekļu aizsardzības inspektore Inese Stūre, kurai kora skolā mācās divi bērni. Vēl fonda padomē ievēlēti Aglonas pagasta kultūras darba organizators Guntis Skrimblis, Aglonas bazilikas dekāns Jānis Stepiņš, kora skolas pedagogs Irēna Ļeņonova un ilggadējs kora skolas draugs un atbalstītājs KS «Turība» priekšsēdētājs Leonards Šustovs.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Inese Stūre, Aglonas bazilikas kora skola dar-

bojas jau kopš 1992. gada. Pašlaik 43 bērni no Aglonas un citām apdzīvotajām vietām tur tiek mācīti iepazīt brīnumaino mūzikas mākslas pasauli. Pat zinātnieku atzinumi liecina, ka tieši muzicēšanai ir vislabvēlīgākā ietekme uz cilvēka garīgo izaugsmi, tāpēc arī kora skolai ir svarīga nozīme bērnu attīstībā.

Par skolas sniegtās izglītības augsto līmeni liecina panākumi konkursos.

Turpinājums 2. lappusē.

Īsziņas

■ Latvijas Universitātē sākušies profesionālās apmācības kursi par ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides zinātnes un pārvaldības institūta speciālisti un zinātnieki lasīs lekcijas par likumdošanas jautājumiem, par stratēģiju un efektivitāti. No Preiļu rajona profesionālās apmācības kursu apmeklēs rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis. Nodarbības notiks reizi nedēļā, ilgs 80 stundas.

■ Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciālisti pašlaik aktīvi gatavo materiālus projektiem, kuri būs jāiesniedz šī gada beigās, kad būs zināmas PHARE jaunās prasības, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs. Projekti tiek gatavoti par infrastruktūras attīstības, biznesa apmācības, mārketinga, biznesa partneru meklēšanas jautājumiem. Vairāki projekti, piemēram, par Preiļu pilsētas gazifikāciju, pievedceļa būvi celulozes rūpnīcai pie Līvāniem, par autotransporta pārvadājumu aģentūras izveidi, jau tiek virzīti izskatīšanai.

■ 9. jūnijā Daugavpilī reģionālā vides pārvalde prezentēja «Vides pārskatu par 1999. gadu». Krājumā apkopoti visi galvenie ar vidi saistītie jautājumi un problēmas: ūdeņi, katlu mājas, liegumi un aizsargājamās teritorijas, zemes dzīles, atkritumu izgāztuves, finansiālā situācija. Katrs rajons saņēma arī atsevišķu pārskatu par situāciju savās pašvaldībās. Rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis pastāstīja «Novadniekam», ka situācija Preiļu, Krāslavas, Jēkabpils un Daugavpils rajonos novērtēta kā apmierinoša. Visi, kas vēlas tuvāk iepazīties ar vides pārskatu, var to izdarīt rajona padomē pie A. Pizeļa.

L. Kirillova

■ Līvānu pašvaldības uzņēmuma «Dzīvokļu komunālā saimniecība» vadītājs Leonīds Šeflers informēja, ka maijā pieaudzis parādnieku skaits par komunālajiem pakalpojumiem un īri. Kopējais iedzīvotāju parāds maijā sasniedzis 253 159,78 latus, kas nozīmē, ka 20 procenti īrnieku nav maksājuši par saņemtajiem pakalpojumiem. Šī gada pirmo četru mēnešu laikā uzņēmums no iedzīvotājiem nav saņēmis 19 801 latu. Daudzi dzīvokļi netiek apdzīvoti, taču īre un komunālie maksājumi tiek aprēķināti, jo īrnieks dzīvoklī ir likumīgi pierakstīts. Lai īrniekus varētu izlikt no dzīvokļiem tiesas ceļā, ir nepieciešams viņus brīdināt, kas praktiski nav izdarāms, uzsver L. Šeflers.

■ Lai uzlabotu mežsaimniecību darbu, vairākās rajona mežniecībās tiek veikti iekšējās kontroles pasākumi, «Novadniekam» pastāstīja Valsts mežu dienesta Preiļu virsmežniecības speciāliste Astrīda Rudzīte. 8. jūnijā Preiļu virsmežniecības centra darbinieki veica pārbaudi Jersikas mežniecībā, šodien, 13. jūnijā tā notiek Aglonā, kur darbu nesēns sācis jauns mežzinis — Gunārs Teilāns. 15. jūnijā — pārbaude Preiļu mežniecībā.

G. Kraukle

Nacionālās ziņas

Getlīņos aprok vecu sviestu un sieru

Pagājušajā nedēļā Sanitārā robežinspekcija Rinužu ostas muitas noliktavā atklāja 2 tonnas bojāta sviesta un 135 kilogramus bojāta siera. Produkti piederēja kādai Jaunzēlandes firmai, kura bija paredzējusi vest produktus uz Krieviju, taču tie jau pusgadu atradās Latvijā. Jaunzēlandieši piekrituši produkcijas iznīcināšanai un šīs darbības izdevumu segšanai. Sapeļejuo sieru un sviestu Getlīņu izgāztuvē atbrīvoja no iepakojuma un apraka tā, ka neviens to nevarēs atrakt un izlietot.

Premjeru neapmierina ministriju budžeti

Valdībai tagad nav svarīgāka uzdevuma par nākamā gada valsts budžeta projekta sagatavošanu, piektdien sacīja Ministru prezidents Andris Bērziņš. Ministriju budžetu pieprasījumi par 269 miljoniem latu pārsniedzot budžeta iespējas, un šīs summas būs jāsamazina par trešdaļu. Premjers jau konstatējis nekārtības ministriju centrālo aparātu finansējumā, jo, plānojot budžetu ierēdniecības uzturēšanai, valsts iestādēs netiek izmantoti vienoti normatīvi. A. Bērziņu pārstelgusi no ministriju jau saņemta informācija ar krasi atšķirīgām summām, kas tiek tērēta vienādiem mērķiem. Tā liecina, ka ar ministriju centrālo aparātu un vispār ierēdniecības finansējumu nav nekādas kārtības, teica premjers un minēja piemērus. Dažādas summas tiek atvēlētas telpu uzturēšanai, kuru platība vienam darbiniekam ir ļoti atšķirīga. Ekonomikas ministrijā vienam darbiniekam ir 9,9 kvadrātmetri, Aizsardzības ministrijā — 28 kvadrātmetri. Telpu apkopei mēnesī par vienu kvadrātmetru mēnesī Ģenerālprokuratūra atvēl 19 santimus, bet Ekonomikas ministrijā maksā 2 latus un 13 santimus. Atšķiras arī mēneša vidējie sakaru izdevumi vienam darbiniekam: Iekšlietu ministrijā tie ir 17,25 lati, bet Kultūras ministrijā 108 (!) lati.

Varbūt samazinās akcīzes nodokli dīzeļdegvielai

Finansu ministrs Gundars Bērziņš valdībai ieteiks jau no 1. jūlija par 3 santimēm litrā jeb par 25% samazināt akcīzes nodokli dīzeļdegvielai. Valdībai tiks ieteikts līdz 2003. gadam neveikt ikgadējo degvielas akcīzes nodokļa likmju paaugstināšanu. Latvijā pašlaik dīzeļdegvielas akcīze ir par 85,7% lielāka nekā Lietuvā un par 41,3% lielāka nekā Igaunijā. Tādēļ Latvija nespēj konkurēt ar kaimiņvalstīm degvielas tirdzniecības jomā. Akcīzes nodokļa likmju lielās atšķirības Baltijā ir par iemeslu, ka akcīzes nodokļa ieņēmumi nesasniedz prognozētos ieņēmumus, jo ievēd kontrabandas degvielu, kā arī iepērk to kaimiņvalstīs.

Andris Siliņš kļuvis bezdarbnieks

Nodarbinātības valsts dienesta direktoru Andri Siliņu atbrīvoja no amata sakarā ar pārkāpumiem bezdarbnieku apmācībai paredzēto valsts līdzekļu sadalē. Piektdien A. Siliņš reģistrējies kā bezdarbnieks un izmantos visas valsts garantijas, ko dod šis statuss, bet uz jaunu direktora amatu Labklājības ministrija izsludinās konkursu.

Autovadītāj, esi pieklājīgs!

No 12. līdz 16. jūnijam notiks jau ceturta Ceļu satiksmes drošības direkcijas rīkotā «Pieklājības nedēļa», kuras laikā CSDD pārstāvji vērtēs, vai autovadītāji dod priekšroku gājējiem uz pārejām, vai palīdz, ja kādam citam sabojājusies automašīna, vai palīdz vadītājus, kuriem jāizbrauc no pagalmiem vai mazām ieliņām, un tamlīdzīgi. Akcija norisināsies Rigā, Liepājā, Gulbenē un Rēzeknē.

Pamēģiniet tik mūs atdot Latgalei!

Jēkabpils rajona padome tomēr vēl nevarēja izšķirties, vai Jēkabpils un pagasti turpmāk būs Zemgalē vai Latgalē. Vairums Daugavas kreisā krasta iedzīvotāju vēlas atrasties Zemgalē, turpretī vēlmi atrasties Latgalē izteicī Daugavas labā krasta iedzīvotāji. Tagad Jēkabpils iesaistījies Latgales attīstības aģentūrā, kur tiks realizēti vairāki būtiski investīciju projekti. Tomēr atteikties no sadarbības ar jaunizveidoto Zemgales attīstības aģentūru arī negriboties. Bet izšķirties vajadzēs, jo saskaņā ar jauno likumprojektu pašvaldības varēs darboties tikai vienā reģionā.

Ziņas sagatavoja T. Elste

«Es neesmu viena, mēs esam visas kopā!»

Ar tādu devīzi 6. jūnijā Bulduros notika Latvijas lauku sieviešu klubu salidojums, kuru organizēja Latvijas Zemnieku federācijas sieviešu organizācija sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācībspēkiem.

Salidojuma mērķis bija — pieteikt Latvijas lauku sievietes kā valsts tagadnes un nākotnes labā strādāt gribu un varošu spēku, kura viedokli un prasības varas struktūrām vajadzēs respektēt.

Uz salidojumu bija ieradusās ap 470 sievietes no gandrīz visiem rajoniem. Ar Preiļu rajona padomes un personīgi izpilddirektores Ainas Pastores gādību no mūsu rajona bijām 17: Silvija Ziemele, Sandra Vaivode (Rožkalnu pag.), Inta Klindžāne, Aija Bitinas (Vārkavas pag.), Silvija Krievāne, Lidija Ceriņa (Preiļu pag.), Valija Vaivode, Skaidrite Varnas, Vika Lāce, Maija Jasinska (Rožupes pag.), Anitra Sondore, Skaidrite Apeināne, Maija Paegle (Aizkalnes pag.), Irīna Kulitāne (Livāno), Inese Lakševica, Monika Livdāne, Elita Jermolajeva (Preiļi).

Izglītojošs un lietderīgs bija LLU docentes Maigas Krūzmētras stāstījums «Skats uz sievieti Latvijas laukos», profesores Baibas Rivžas uzstāšanās «No zināšanām uz uzņēmējdarbību», Hipotēku bankas valdes priekšsēdētāja Ineša Feifera informācija par kredīta saņemšanas iespējām, psihoterapeites Ainas Poišas pārdomas par Latvijas ģimeņu atbalsta centra darbību laukos, rēzeknietes Sandras Virskules stāstījums «Nevalstisko organizāciju loma lauku sieviešu konsolidēšanā un pašapziņas celšanā» u.c. Ļoti emocionāla bija Marinas Kosteņeckas uzstāšanās.

Debatēs piedalījās arī Rožupes sieviešu kluba vadītāja Valija Vaivode un stāstīja par sava novada sievietēm, kā arī par pieredzi,

● No kreisās: Elita Jermolajeva, LLU profesore Baiba Rivža, LLU docente Maiga Krūzmētra, Livānu fonda «Baltā māja» direktore Irina Kulitāne.

kas iegūta, strādājot projekta «Jauni ceļi darba vietu radīšanā» ietvaros.

Salidojuma noslēgumā tika pieņemtas vairākas rezolūcijas: par nevalstisko organizāciju lomas palielināšanu valsts politikas veidošanā, par stabilu un ilglaicīgu lauksaimniecības attīstības stratēģijas pasludināšanu, par bērnu un sieviešu tiesībām, par lauku sieviešu aktivitātes paaugstināšanu un piedalīšanos valsts attīstības procesos.

Vai šāds pasākums bija vajadzīgs, un ko tas deva? Viennozīmīgi var atbildēt, ka bija vajadzīgs. Bija vajadzīga tā kopības sajūta, kura izpaudās gan salidojuma sākumā, katra rajona pārstāvēm piecēloties kājās un pārējām applaudējot, gan arī nobeidumā, klausoties vīru vokālā ansambļa «Arājs» koncertu un atvadoties ar 470 balsu kopā dziedāto dziesmu «Bēdu manu,

lielu bēdu».

Salidojums deva ne tikai izglītojošu informāciju, bet arī emocionālu baudījumu no Bulduros dārkopības vidusskolas absolventu — floristu diplomdarbu izstādes.

Šis pasākums atšķiras no citiem ar to, ka vairāk tika runāts par to, ko mēs katra varam darīt savā pagastā, savā pilsētā, savā rajonā, lai dzīve izmainītos, un mazāk tika vaimanāts par to, ka citi, t.i., valdība neko nedara. Ar apņemšanos aktīvāk piedalīties valstī notiekošajos procesos mēs šķīrāmies, taču darbs turpināsies katra rajona LZP organizācijās, sieviešu iniciatīvās grupās, sieviešu klubos.

«Lai redzētu, ir jābūt gaismai.

Lai pamostos no miega, acis jāatver.»

(V. Kokle-Livīņa)

Elita Jermolajeva,
Preiļu sieviešu kluba prezidente

Aglonas bazilikas kora skolai būs savs atbalsta fonds

Lidija Kirillova

Sākums 1. lappusē.

Vokālā ansambļa iegūtā 1. vieta mūzikas skolu konkursā 1996. gadā, 4. klases audzēknes Līgas Džeriņas iegūtā 3. vieta Latvijas mūzikas skolu jauno vokālistu konkursā šogad. Vairāki skolas absolventi mācās Daugavpils mūzikas koledžā. Tas viss panākts, pašizliedzīgi darbojoties skolas pedagogiem direktores Ievas Lazdānes vadībā.

Pedagogiem algas tika maksātas no valsts budžeta, taču saimnieciskajiem izdevumiem naudu deva Aglonas bazilika un skolēnu vecāki, ik mēnesi maksājot 4 latus skolas naudu. Pašlaik līdzekļu trūkums liedz sponēt par izaugsmi un attīstību, tas var kļūt kritisks pat skolas pastāvēšanai. Inese Stūre pastāstīja, ka skolai nepieciešami jauni instrumenti, mēbeles, telpu kosmētiskais remonts, kopējais nošu pavairošana, kā arī palīdzība koncertturneju organizēšanā un

kompakt disku izdošanā. Jau aprēķināts, ka apmēram 800 latu būs nepieciešami koncerttērpu iegādei. Šī gada laikā mācību telpās jānomaina visi krēsli, kas prasīs vēl aptuveni 1200 latus.

Noteikts, ka fonda «Atbalss» uzdevumi ir ne tikai kora skolas materiālās bāzes uzlabošana un kora radošās darbības veicināšana, bet arī vietējās sabiedrības iesaistīšana kultūras norisēs, Aglonas novada popularizēšana, apkārtnes mazturīgo ģimeņu bērnu un bērnu ar speciālām vajadzībām muzikālās izglītības atbalstīšana un Latgales novada sakrālās mūzikas saglabāšana. Fonda direktore Inese Stūre minēja, ka līdzekļu piesaistīšanai tiks izstrādāti dažādi projekti, organizēti pasākumi.

Aglonas bazilikas kora skolas atbalsta fonda «Atbalss» pirmie dibinātāji ir skolas audzēkņu vecāki, skolas pedagogi, mūzikas draugi un atbalstītāji. Pēdējo vidū jāpiemin dzejniece Anna Rancāne, 7. Saeimas deputāte Helēna Soldatjonoka (viņa solījās parūpēties, lai kora sko-

las audzēkņiem būtu iespēja uzstāties Doma baznīcā), Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālās iestādes direktore Vanda Gurkovska, KS «Turība» priekšsēdētājs Leonards Šustovs un citi. Jaunajam fondam rajona padomes atbalstu izteica arī kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, tika nolasītas vairāku pašvaldību un uzņēmēju atbalsta vēstules.

Kā «Novadniekam» pa telefonu pastāstīja bazilikas kora skolas direktore Ieva Lazdāne, cerības netiek zaudētas, jo skola gaida jaunus audzēkņus jaunajam mācību gadam. Paredzēts, ka arī vasarā muzicēšana netiks atstāta novārtā. Bazilikas kora skolas koris jūlija nogalē uzstāsies nometnes «3 x 3» dalībniekiem. 15. augustā bazilikā dziedās bērnu un jauniešu misē, piedalīsies Dievmātes litānijā. 19. augustā jau ielānāta piedalīšanās garīgās mūzikas festivālā Cesvainē, bet augusta nogalē gaidāma ekskursija uz Sanktpēterburgu, kur koris cer dziedāt katoļu baznīcā.

Eiropas prasības ieviesīs arī Latvijā

Lidija Kirillova

6. un 7. jūnijā Jēkabpilī notika seminārs par Eiropas Komisijas vides likumdošanas piemērošanu un ieviešanu atkritumu saimniecības jomā vietējā līmenī. Seminārā piedalījās Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis.

Pašvaldību speciālistiem par jaunajām direktīvām, to ieviešanu un ievērošanu stāstīja Dānijas firmas «TAIEX» pārstāvji. PHARE ietvaros šī firma darbojas visās Eiropas Savienības valstīs, ir atzīta par vienu no vadošajām likumdošanas jomā. Kā «Novadniekam» pastāstīja A. Pizelis,

atkritumu apsaimniekošanā Latvijā vēl tālu līdz pilnībai. Lai ieviestu ES normām atbilstošu kārtību, valstī jāizveido maksimāli 12-15 atkritumu savākšanas poligoni, bet vēl nesenā pagātnē bija ap pieciem simtiem dažādu izgāztuvju. Ļoti stingra kārtība noteikta gan sadzīves atkritumu, gan bīstamo atkritumu savākšanai.

Jā Latvijā gatavojas iestāties Eiropas Savienībā, būs jāievēro prasības, kādas ir citās Eiropas valstīs. Tas nozīmē, ka pašiem jau laikus jāpārveido. Pašlaik Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kopā ar reģionālajām vides pārvaldēm un pašvaldībām uzsākusi aktīvu darbību atkritumu saimniecības pārkaršanā, teica A. Pizelis. Piemēram, Preiļu rajonā pēdējā

laikā tika slēgtas vairākas atkritumu izgāztuves, kuras neatbilda prasībām. Vairs nedarbojas izgāztuves Aglonā, Pelēcos. Pagaidām darbosies izgāztuves Livānos, Preiļos, Riebiņos, Galēnos, taču tas nenozīmē, ka tās pastāvēs arī turpmāk. Līdzko tiks isticnots Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekts, tā noslēgums paredzēts 2003. gadā, visas mazās izgāztuves tiks slēgtas vai pārveidotas par atkritumu šķirošanas punktiem.

Eiropas Savienības direktīvas paredz, ka atkritumi ir jānovērtē, jāpārstrādā un droši jāapglabā. Latvijas pašvaldībām, lai sagatavotos jaunajiem noteikumiem, dots laiks — Eiropas prasības atkritumu apsaimniekošanā jāievieš līdz 2002. gadam.

14. jūnijs — Komunistiskā terora upuru piemiņas diena

Iedegsim sveci piemiņai

Katru gadu noteiktos datumos mēs pāršķīram tautas likteņgaitu lappuses. Un katreiz ar skumjām, bet arī ar lepnumu domājam par tām latviešu paaudzēm, kurām bija jāiztur smagi pārbaudījumi, jāzīcina smagas uzvaras ceļā uz tautas brīvību un suverenitāti. Bet šajā ceļā bija arī daudz zaudējumu un upuru.

Gaišas un cerīgas nāca 1918. gada novembra dienas, kad latvieši dibināja savu valsti. Spraiga darba un jauncelmses pilni divdesmitie un trīsdesmitie. Bet tad nāca svešas varas, kuras tīkoja pēc Latvijas zemes un bagātībām. 1941. gada vasara izrādījās traģiska tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju. Padomju varai bija savas

metodes, ar kādām apspiest iespējamo pretošanos. Aresti, nāves sods, izsūtīšana...

Naktī no 13. uz 14. jūniju aptuveni 16 tūkstošus cilvēku, kuri padomju varai likās neuzticami, apcietināja un aizveda — galvenokārt uz Sibīrijas darba nometnēm. Izšķirtas ģimenes, atņemtas mājas un dzimtene. Bet nebija atņemta ceļība un ticība tam, ka dažādās grūtībās rūdītā latviešu tauta izturēs arī šos pārbaudījumus un izcīnīs tiesības uz brīvību.

Šodien mēs baudām šīs ciņas augļus, dzīvojot brīvā Latvijas valstī. Savā laikā Kārlis Ulmanis ir teicis: «Būsim pašapzinīgi un lepmi uz to, ko darām, bet skatīsimies atpakaļ arī uz to, kas pagātnē darīts, jo tikai tā mēs krāsim spēkus nākotnei un liksim pamatus mūsu nākotnes

darbam.» Ejot ikdienas gaitās, atcerēsimies šos vārdus un apbrīnosim latviešu tautas vitālos iekšējos spēkus un izturību, kas tai deva iespēju saglabāt savus labākos, gaišākos dvēseles spēkus un spējas.

Rīt, 14. jūnijā iedegsim sveces komunistiskā terora upuru piemiņas vietās, lai tās mirdz dvēseles mieram un gaišai nākotnei! Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Preiļu pilsētas dome, Preiļu politiski represēto klubs aicina iedzīvotājus piedalīties represēto piemiņas aizlūgumā Preiļu katoļu draudzes baznīcā un atnākt ar svečtēm pie komunistiskā terora upuru piemiņkļa Preiļu pilsētas centrā pulksten 19.00.

N.Pizele,
Preiļu vēstures un lietišķās
mākslas muzeja speciāliste

? Lasītājs jautā

Jau daudzus gadus dārza mēslošanai kāds Līvānu iedzīvotājs, kurš griezās pēc palīdzības redakcijā, izmantojis organisko mēslojumu, pakaišiem lietojot kūdru. Pagājušā gada rudenī, paklausot ieteikumam, kūdras vietā izlietotas divas kravas zāģu skaidu. Šopavasart kartupeļi neesot sadīguši, tāpēc lasītājs jautā, vai zāģu skaidas drīkst lietot augsnes uzlabošanai?

Zāģu skaidas dārza augsnes uzlabo-

šanai ir jāsaņem, pastāstīja Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja Solveiga Mazjāne. Tam nepieciešama atsevišķa vieta dārzā, vislabāk neizmantojamā zeme, kur veidot kompostu. Skaidas sadalīsies apmēram pēc diviem gadiem, tad tās varēs izmantot augsnes uzlabošanai. Dārzam labākas ir lapu koku zāģskaidas, jo tās nesatur sveķus, ātrāk sadalās.

Zāģu skaidām, kuras jau ir sadalījušas, reakcija ir gandrīz neitrāla (pH — 6,8), viena tonna zāģskaidu satur 2,2 kilogramus slāpekļa, pa 0,5 kilogramiem fosfora un nātrija. Satrūdējušas zāģu skaidas var

iestrādāt samērā lielā daudzumā — 1 tonnu uz 100 m² (10 kg/m²), vēlams rudenī, tās uzlabo aerāciju, mitruma režīmu, īpaši tas svarīgi smagās augsnēs. Mēslojumam nekādā gadījumā nedrīkst izmantot svaigas zāģskaidas, tad dārzkopis var ciest pilnīgu sakāvi (iestrādājot svaigas zāģskaidas 15 kg/m², kartupeļu raža nav gaidāma). Trūdēšanas procesā svaigās zāģskaidās attīstās milzīgs daudzums mikroorganismu. Savai attīstībai tie paņem no augsnes ļoti daudz barības elementu, īpaši slāpekli, līdz ar to samazinās kultūrauga raža.

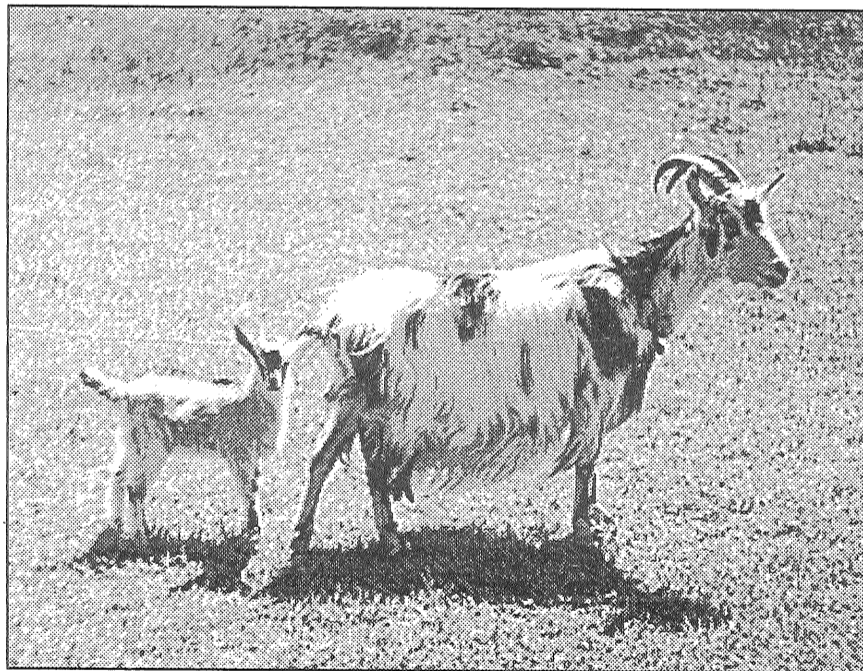
G.Kraukle

Vai mūsu laukos nav vietas sīklopiem?

Antons Rancāns
Autora foto

Aitas Latgalē bija «modē» vēl kolhozu laikos, kad tās turēja lielās grupās atsevišķās fermās. Viena no pēdējām fermām darbojās padomju saimniecībā «Aglona». Izrādījās, «pārpadzīvotībā» aitas pakļautas slimībām, bet pirmskolhozu laikā zemnieku saimniecībās veiksmīgi turēja sīklopus, sevišķi aitas, ieguva veselīgu gaļu, no ģērētām ādām šūdināja lieliskus kažokus, no vilnas dzijas adīja cimdušus un zeķes. Daudzi prata izmantot arī aitu pienu. Vārdu sakot, aitas bija un ir universāls mājlops. Barības daudz neprasa, ganos var laist agrā pavasarī, kad zāle vēl tikko spraucas no zemes, ziemai var sagatavot dažādas slotiņas.

Retāk Latgales laukos redzēja kazas, bet tajos pašos kolhozu laikos, kad gados vecākiem cilvēkiem govys uzturēšana piemājas saimniecībā bija par grūtu, šo lopīņu parādījās vairāk. Tagad bieži dzirdam, ka kazas izplata tādas bīstamas kaites kā ērcu encefalītu un Laima slimību, tāpēc šo dzīvnieku skaits atkal iet mazumā. Aitas vēl šur tur lielākos vai mazākos bariņos var redzēt pie zemnieku mājām, piemēram, Saunas pagasta Skuteļos pie Irēnas Skabas, citur, kazas — pavisam reti. Lielāku baru izdevās «saklaust» Upmalas pagastā Marijas Volontes saimniecībā. Viņa tur ne tikai kazas, bet arī desmit aitas. Katrai no šo mājlopu grupām sava novietne, bet ganības kopīgas. Volonti tur sešas slaucamas kazas, āzīti, šovasar ganāmpulks palielinājies ar kazlēniem, kopā pašlaik deviņpadsmit ragaiņu.

Kazu gaļa garšas ziņā līdzīga cāļa vai truša gaļai, nav trekna. Bet kazas dod arī pienu, dienā var izslaukt divus un vairāk litrus. Pienā atrastas vērtīgas vielas, kas palīdz ārstēt vielmaiņas un sirds slimības, ekzēmu, astmu, sienu drudzi, bronhiālo astmu, hroniskas galvas sāpes un citas kaites. Iecienīts un vērtīgs ir barojošais kazas piena siers. Pienu lieto siltu, atdzesētu un raudzētu, bet, ja baidās no slimībām, var uzvārīt. Biezpiens ir maigas konsistences. To vislabi zinājuši senlatvieši, sacerot tautas dziesmu:

«Dziedi, dziedi, griķu putra,
Tai vajaga kazu piena;
Kurš pušītis (meitiņa) nevesels,

Tam būs kļūt veselam».

Vecā zemnieku parunā teikts, ka tur, kur govys nobeigtos badā, var pabarot desmit aitas. Tomēr tās vairāk ciena lapainu zāli, ganības, kurās ir baltais āboliņš, pietiekami sauss. Stipri cieš no mitruma — slimo ar plaušu, aknu un zarnu invāzijas slimībām. Kazas mazāk izvēlīgas ganību ziņā, apgrauž arī krūmājus. Ja mājās tur kazas, tad mazāk ir aizaugušu grāvmalu, pagalmu un ēku pakšu. Ragaines apēd tādas zāles, kuras citus dzīvniekus neinteresē un var būt pat kaitīgas, sevišķi patīk dilles, selerijas, pētersīļi, koriandrs, pastinaks, vīgriezes, lupstāji un tamlīdzīgi. Jāsargā augļu koki un ogulāji.

Rajona pašvaldībās

Stabulnieku pagastā

Par Dravnieku pamatskolas skolēnu sasniegumiem sportā un mācībās 1999./2000. mācību gadā pagasta padome labākajiem piešķirusi prēmijas. Savukārt skolotāji saņēmuši dāvanā grāmatas, pastāstīja padomes priekšsēdētāja Monika Litauniece.

Deputāti apstiprinājuši saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Stabulnieku pagastā.

Pagasta padomes sēdē tika izskatīta Preiļu pilsētas domes vēstule par sadarbības iespējām, apvienojoties ar Preiļu novadu. Deputāti nolēma pagaidām nepievienoties Preiļu novadam.

3. jūnijā Stabulnieku kultūras namā tika rīkoti bērniņas svētki 15 pagasta bērniem. Dāvanas gādāja pagasta padome, pasākumu atbalstīja vietējie uzņēmēji.

Rudzātu pagastā

Pagasta padome piešķirusi prēmijas labākajiem Rudzātu vidusskolas skolēniem — valsts un rajona olimpiāžu uzvarētājiem. Apbalvoti 26 skolēni un 9 skolotāji. Šim mērķim pagasts atvēlējis 227 latus.

Piešķirti 60 lati Rudzātu vidusskolas devītās klases skolēnu izlaiduma organizēšanai. Par piešķirto naudu tiks apmaksāts ansamblis, kas spēlēs izlaiduma ballē.

Pašvaldība ieņēmusi stingru nostāju attiecībā pret nekustamā īpašuma nodokļa nemaksātājiem. Ir izsūtīti brīdinājumi visiem, kas ilgāk nekā divus gadus nav maksājuši pagastam zemes nodokli. Pret parādniekiem tiks piemērotas soda sankcijas, informēja Rudzātu pagasta padome.

Galēnu pagastā

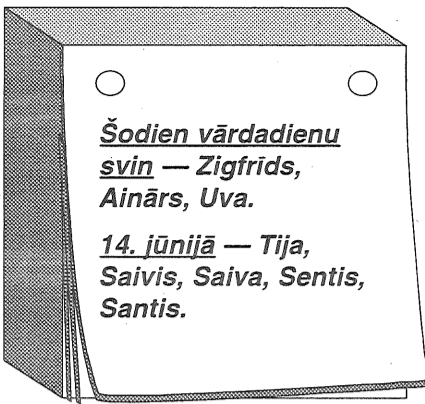
Galēnu pagasta padome iestājusies Latvijas piļu un muižu apsaimniekotāju asociācijā, pastāstīja pašvaldības vadītāja Leontīna Saleniece. Asociācijas dibinātāji ir 10 fiziskas un 18 juridiskas personas, viena no kurām ir Galēnu pagasta padome. Asociācijas valdes locekļi tiksies reizi mēnesī. Viena no pirmajām asociācijas aktivitātēm ir akcija «Apeļosim Latvijas pilis un muižas», kas tiek rīkota kopīgi ar Sorosa fondu — Latvija, notiek no 6. jūnija un turpināsies līdz 1. novembrim. Galēni ir vienīgā Latgales pašvaldība, kas iestājusies asociācijā.

Jersikas pagastā

Konkursa «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā» vērtēšanas komisija Jersikas pagastā ieradās 21. jūnijā. Kā pastāstīja pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, ciemiņiem rādīšot zemnieku saimniecību «Oškalni». Saimnieki sagādājuši lauksaimniecības tehniku, to izmanto ne vien paši, bet arī zemnieki no apkārtnējam saimniecībām. Plānots, ka komisijas locekļi tiks iepazīstināti arī ar galdnieku darbnīcu Jersikas pagastā.

Par likuma «Grozījumi Enerģētikas likumā» ierosināšanu Jersikas pagastā parakstījušies 45 cilvēki. Kā atzina komisijas locekle Vera Pabērza, aktivitāte nav īpaši liela. Dienā parakstu vākšanas vietu apmeklēja mazāk par desmit cilvēkiem. Daudzi pagastā nav informēti, kādēļ tiek vākti paraksti. Parakstīties nāk dažādu vecumu cilvēki — gan pensionāri, gan bezdarbnieki, gan strādājošie. Parakstu vākšanas vieta strādā katru dienu, arī brīvdienās no pulksten 9.00 līdz 13.00, tā atrodas pagasta padomes ēkā.

G.Kraukle

Šodien vārdadienu svin — Zigfrīds, Ainārs, Uva.

14. jūnijā — Tija, Saivis, Saiva, Sentis, Santis.

«Novadnieks» un pagastu padomes sirsnīgi sveic šīs nedēļas jubilārus:

♦ 55 gadus Česlavu Puzirevski 17. jūnijā, 65 gadus Albertu Ruskuli 14. jūnijā, Reginu Prusaku un Moniku Valaini — abas 16. jūnijā, 70 gadus Antonu Valaini 13. jūnijā AGLONAS PAGASTĀ;

♦ 55 gadus Nikolaju Bārbali 15. jūnijā, 85 gadus Moniku Garkalni 17. jūnijā AIZKALNES PAGASTĀ;

♦ 70 gadus Izidoru Bogdanovu 14. jūnijā, 94 gadus Dorti Elsti 14. jūnijā GALĒNU PAGASTĀ;

♦ 50 gadus Māri Vucinu 13. jūnijā, 70 gadus Annu Švirkti 13. jūnijā, 80 gadus Nelliju Dimanti 17. jūnijā, 83 gadus Annu Loču 15. jūnijā, 86 gadus Natāliju Romanovsku 15. jūnijā, 87 gadus Mariju Šilovu 12. jūnijā JERSIKAS PAGASTĀ;

♦ 95 gadus Alekseju Upenieku 16. jūnijā PREIĻU PAGASTĀ;

♦ 60 gadus Viktoru Martinovu 13. jūnijā, Annu Šmuksti 14. jūnijā, Antoniju Silu un Antonīnu Stepankovu, abas 15. jūnijā, 65 gadus Pēteri Pizānu 15. jūnijā un Antonīnu Jakovļevu 17. jūnijā RIEBIŅU PAGASTĀ;

♦ 70 gadus Antonu Lazdānu 13. jūnijā ROŽKALŅU PAGASTĀ;

♦ 55 gadus Venediktu Ručevsku 15. jūnijā, 60 gadus Jāni Kūkusiliņu 16. jūnijā, 65 gadus Timofeju Ivanovu 17. jūnijā, 80 gadus Alvinu Muceniēci 14. jūnijā Līvānu novada ROŽUPES PAGASTĀ;

♦ 75 gadus Lidiju Tarvidi 15. jūnijā un Jāni Marhezeviču 16. jūnijā RUŠONAS PAGASTĀ;

♦ 55 gadus Pēteri Prikuli 16. jūnijā SAUNAS PAGASTĀ;

♦ 65 gadus Feodoru Kozlovu 14. jūnijā, 70 gadus Malgožātu Zagorsku 13. jūnijā SILAJAŅU PAGASTĀ;

♦ 93 gadus Vlasu Kitovu 13. jūnijā STABULNIEKU PAGASTĀ;

♦ 65 gadus Teklu Spūli 18. jūnijā SUTRU PAGASTĀ;

♦ 50 gadus Raidu Sevastjanovu 12. jūnijā VĀRKAVAS PAGASTĀ.

Sludinājumi Reklāma

NODOTS PRIVATIZĀCIJAI

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals:

Zemesgabala adrese	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes kadastra numurs	Zemes īpašuma reģistrācija zemes grāmatā	Zemesgabala pirmpirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
"Debess Ūdens Zeme", Jersikas pagastā, Preiļu rajonā	7241	76520010038	Jersikas pagasta zemesgrāmatā, folijas Nr.4373	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "DEBESS ŪDENS ZEME"	Inga Bendere 7021345

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi 1 (vienu) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Prasījumus apliecināšie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, LV-1887.

Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2000.gada 7.jūnijā, Nr.207/212(2118/2123), ielikums Nr.23(75).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: ipa@mail.bkc.lv http://www.ipa.bkc.lv/

Pilnīgi droši ir tikai tas, ka nekas nav droši.

Visu veidu apdrošināšana.

Palīdzam izvēlēties visizdevīgākos apdrošināšanas darījumus.

Sniedzam bezmaksas konsultācijas.

Apdrošināšanas brokeru birojs.

Adrese: Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 118, LV-4601, tālr. 4625800 tālr./fakss 4625801.

Lielveikalā «Degas»
Preiļos universālveikalā (2. stāvā)
14. jūnijā jauns apģērbu pievedums.

G.Zarāna vadītā autoskola z/s «Skujiņas» organizē «B» kategorijas autovadītāju kursus Preiļos.
Mob. tel. 9439977, 24118, 21441.

SIA «Tinums» pārdod žoga sietu, stabus, vārtus un ilgdegšanas taupības krāsnīņas par Ls 50-85 no noliktavas Rīgā, Daugavpils ielā 62/66.
Tālr. 7227217.
Izbraukuma tirdzniecība 16. jūnijā Līvānos 9.00, Preiļu tirgū 10.20, Aglonā 11.20. iespējama piegāde.

14. un 16. jūnijā pārdos brūnus šķirotus dienakti vecus cāļus, jaunputnus (1-3,5 mēn.), brūnas un baltas dējējvistas, zoslēnus, pilēnus, gaiļus, cāļu barību: Anspokos 8.00, Aizkalnē 8.15, Ardavā 8.30, Aglonas st. 8.45, Aglonā 9.00, Kapiņos 9.20, Jaunaglonā 9.35, Aglonas st. 9.50, Baškos 10.00, Kastīrē 10.10, Katēgrādē 10.25, Gailišos 10.40, Preiļos 11.00, Riebiņos 11.50, Silajānos 12.10, Rozalīnā 12.25, Borisovkā 12.40, Makarovkā 12.50, Lomos 13.00, Maltsas Trūpos 13.15, Sīlukalnā 13.35, Gailēnos 13.50, Polkoronā 14.05, Stabulniekos 14.20, Pieniņos 14.35. Tālr. 21270, 21547 vakaros.

Pārdod

VW Transporter, 1986. g., dīzelis; BMW-324, 1988. g., dīzelis; MTZ-82, 1989. g. Iespējami maiņas varianti. Tālr. 9185865, 9413729, 22924 vakaros; 2 istabu dzīvokli centrā (ir lodžija). Tālr. 23685; govi. Tālr. 43954; govi. Tālr. 21987.

Dažādi

Mūrē krāsnis, kamīnus. Tālr. 23269, 9699153. Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel. 9555858.

Preiļu rajona padome paziņo, ka ir noslēgts atsevišķa apbūvēta zemesgabala Preiļos, Raiņa bulvārī 17, kadastra nr. 7601-004-0602, kopējā platība 3388 m², pārdevuma līgums. Pirkuma cena Ls 8671, no kuras 90% maksājami privatizācijas sertifikātos. Pircējs J.Zarāna individuālais uzņēmums «SĪZETS», reģ. nr. 150201523.

Iepērk jaunlopus, liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55658.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 24147, 21956.

Iepērkam mājlopus kaušanai.
Cena pēc vienošanās.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 1-5442005, 21973.

Demogrāfiskā situācija maijā

Aglonas pagastā reģistrēti 7 jaundzimušie. Bazilīkā salaulājušies 3 pāri. Miruši 6 cilvēki.

Aizkalnes pagastā jaundzimušie un kāzas nav reģistrētas, miruši 4 cilvēki.

Galēnu pagastā Silvijai un Ivaram Dreijeriem dzimusi meitiņa Māra, salaulājušies Valentīna Šustova un Aleksandrs Litvjakovs. Miris 1 cilvēks.

Jersikas pagastā dzimušie un kāzas nav reģistrēti, miruši 3 cilvēki. Iepriekšējā mēnesī Sadoviskiem nepareizi nosaukti vārdi: Pēterītis dzima Lāsmāi un Sergejam. Atvainojos par sagādātajām neērtībām!

Pelēču pagastā dzimušie un salaulājušies nav reģistrēti. Miruši 2 cilvēki.

Preiļu pagastā Tatjanas un Alekseja Medvedevu ģimenē dzimis otrais bērns — meitiņa Anastasija.

Riebiņu pagastā jaundzimušie un laulātie nav reģistrēti. Miruši 2 cilvēki.

Rožkalnu pagastā gluži tāda paša situācija.

Līvānu novada Rožupes pagastā laulības un dzimšanas nav reģistrētas, miruši 3 cilvēki.

Rudzātu pagastā laulības un dzimšanas nav reģistrētas, miris 1 cilvēks.

Rušonas pagastā Nadeždas un Sergeja Afanasjevu ģimenē dzimis otrais bērns — dēliņš Andrejs, Svetlanas un Pjotra

Danilovu trešais bērns — dēliņš Aleksandrs, Ligitas un Daiņa — pirmais bērns, dēliņš Raivis. Laulības aizvadītajā mēnesī šajā pagastā nav reģistrētas. Miruši 6 cilvēki.

Saunas pagastā dzimušie un salaulājušies nav reģistrēti. Miruši 4 cilvēki.

Silajāņu pagastā dzimušie un laulātie nav reģistrēti. Miris 1 cilvēks.

Sīlukalna pagastā dzimis 1 bērns, kāzas nav reģistrētas. Miris 1 cilvēks.

Stabulnieku pagastā laulības un jaundzimušie nav reģistrēti. Miruši 2 cilvēki.

Sutru pagastā dzimuši 2 bērni. Laulības nav reģistrētas. Miruši 3 cilvēki.

Līvānu novada Turku pagastā dzimušie un laulātie nav reģistrēti, miris 1 cilvēks.

Upmalas pagastā laulības un dzimšanas nav reģistrētas, miris 1 cilvēks.

Vārkavas pagastā jaundzimušie un salaulājušies nav reģistrēti. Miris 1 cilvēks.

Līvānos dzimuši 9 bērni, noslēgtas 1 laulības. 15 cilvēki miruši.

Preiļos dzimuši Emīlija Kivleniece, Jūlija Nazarova, Elīna Čirule, Marks Kozlovs, Maksims Tkačovs un Lūkass Vucāns. Reģistrētas 3 laulības, no tām 1 pāris laulājies baznīcā. Miruši 6 cilvēki.

Sagatavoja A.Rancāns

Uzpūt elpu — un damps nekustēs ne no vietas

Automobiļu giganta, kurš radies pēc «Daimler» un «Chreysler» saplūšanas, speciālisti nolēmuši pierādīt, ka savu maiži neēd velti.

Darbinieki ieteikuši principiāli jaunu vadības sistēmu mercedesiem un džipiem, kuru izlaidē specializējas autogigants. Drižumā viņu mašīnās nebūs stūres rata, vadītājs tajās neatradīs tik ierastos bremžu un gāzes pedāļus, kā arī ātrumkārbu.

Vadības funkcijas būs uzņēmis dators, bet autovadītājs tikai kustinās džiostika rokturi tāpat kā datorspēļu izklaidēs. Ar džiostika palīdzību varēs likt automobilim virzīties uz priekšu, atpakaļ, pagriezties pa labi, pa kreisi. Bet ātruma izvēli, nepieciešamību apdzīt un citas ceļu satiksmes problēmas dators risinās pats.

Kā raksta «Daily Mail», speciālisti uzskata, ka datorvadības ieviešana palielinās kā braucēju, tā gājēju drošību, jo nekas nepiespiedīs datoru dzīt mašīnu mežonīgā ātrumā pa slidenu vai sliktu ceļu. Turklāt gudrā elektronika pati liks automašīnai jau laikus bremzēt pirms luksofora un gājēju «zebras». Tā pilnīgi izslēgsies, ja vadītāja elpa pārsniegs Amerikā pieļauto alkohola normu.

Koncerns jau saņēmis vēstules no Maskavas biznesmeņiem, kuri prasa, lai šos jauninājumus neizmanto mašīnās, ko paredzēts pārdot Krievijā, tādēļ, ka tur ar tādām mašīnām un džipiem neviens nevarēs un negribēs braukt, un autogiganta dīleri Krievijā bankrotēs.